

תוצאות חיים

שיעורו השבועי של מרן הגאון רבי **יצחק רצאבי** שליט"א - פוסק עדת תימן
הנמסר בביתו מידי ליל שישי לבחורי הישיבות הקדושות
יוצ"ל ע"י התאחדות בני התורה ובסיוע מוסדות יד מהרי"ץ

משלחן מלכים

מתורת מרן שליט"א

עוגות מצות כי לא המץ כי גורשו ממערים וגו' (סמות י"ב ל"ט)

באגדתא דפסחא אומרים, מצה זו שאנו אוכלים על שם מה, על שם שלא הספיק בעקן של אבותינו להחמיץ וכו' שנאמר כי גורשו וגו'.

כתב ע"ז מהרי"ץ בעץ חיים (דף כ"א ע"ב), ומיהו יש להקשות אמאי שואל על שם מה, לימא בקיצור, מצה זו שאנו אוכלים על שם שלא הספיק וכו'. ותירץ דלפי שיש כאן גם דרך של אבן עזרא, שהמצרים היו מאכילים אבותינו מצה בימי השעבוד כדי שלא יתעכל מהרה, לכן המקשן רוצה לדעת מה התשובה העיקרית.

ועל דרך זו של מהרי"ץ אפשר להמשיך אותו דבר. דהיינו, כששואלים מצה זו שאנו אוכלים על שם מה, לכאורה התשובה פשוטה וידועה לכל ילד, שכתוב במפורש בתורה כי גורשו ממערים ולא יכלו להתמזמה. אבל למעשה זו לא הסיבה העיקרית. אלא הסיבה העיקרית היא, שמראש ה' עשה בעורה כזאת, שאבותינו יצאו ממערים ויאכלו מצות, מסיבות פנימיות. ואחת הסיבות היא, שחמץ מרמז על יצר הרע ומצה על יצר הטוב, כמבואר בהרבה מפרשים. אבל כדי שיהיה אצלנו הדבר מוחשי נתנו בתורה סיבה. ולכן המקשן שואל על שם מה, דהיינו, לאפוקי מההוא טעמא.

(מתוך שערי יצחק מוצש"ק ויקרא התשי"ע)

זכר העורך

אמרי יחיא אלשיך זללה"ה
כתב אמרי מוסר אללודי
התורה, ופזיקר יז לשיט
זכ אלשהט פתחילת
דרכינו, ואלו חלק דבריו:
תחילה וראש צדיק
התלמוד להכין ליום,
ולצילם דברי יצרו וקטלם,
ולחזור כגד חרבו,
ותהיה אהבת התורה בו,
וקנה ישנה מנצח דברי
הכמים, ודרכיו יהיו
תמימים.
ולא יקרא כמצות אנשיט
מלומדה, אלא פגילות
וחרדה, ונסעו מהפלי
הצולט סרודה, ויקרא
בשמה ופזיקר תודה.
ויקיים אמר חכמים
באבות, ואורא רבך
כמורא שמי, ופנה למד
תורה הנמשלת למיט,
ואז יקבל תוכחתו, וילמד
מתורתו.
יהי רצון שנתחזק לקיים
דבריו אלו, ונצלה
ונתצלה פתורה מתוק
נתת ופלה. אמן כ"ר.

הבחורים מתבקשים לדייק
בהגעה בשעה 10:45,
ובציאה עד השעה 12:00,
ולא להתעכב יותר מזה.

כל הנכתב בעלון הוא לפי
הבנת הכותב.

לעילוי נשמת שלום בן יוסף ז"ל, נלב"ע כ"ב כסלו התשס"ז בש"ח.
ומזל בת והב ע"ה נלב"ע כ"ב טבת התשע"ח בשכ"ט.

השיעור השבועי

שנמסר בליל חמישי עש"ק פרשת וארא

גירסת קרע רוע גזר דינינו

דברנו בעבר על מש"כ הט"ז בהלכות יוה"כ בעניין גירסת "קרע רוע גזר דינינו", ונראה לי שיש עדיין מה להעיר. ואלו דבריו, בנוסח "אבינו מלכינו" "קרע רוע גזר דינינו" נראה לי שיש לומר "רוע גזר" בנשימה אחת, כי שייכי להדדי, והיינו שיקרע את הרוע שבגזירה, ומה שגשאר בגזירה יהיה לרחמים, כי ליווי השם יתברך יכולים המקבלים להפכה לרחמים, וכמו שכתוב בפרק הגחנקין (סנהדרין דף פ"ט.). בפירוש "ונינוה נהפכת", שיש לפרשו לטובה. והיינו להפוך את הפירוש, אבל הגזירה תישאר.

ואני לא מבין, כי הרי הוא אמר שהקב"ה יקרע את הרוע, והרי לא כריך שיקרע, אלא כריך רק שיהפוך אותו. ואף שאפשר להעמיס פירוש, שהרי זה לא ספרים ממש, אלא רק לסבר את האוזן שזה דבר ברור ומוחלט. אבל עדיין להפוך זה לא לבטל. והאמת היא שכשהקב"ה אמר "ונינוה נהפכת", הקב"ה אמר דבר שאפשר לפרש אותו בשני אופנים, וברור שהבטל פה משהו, כי אם לא היו חוזרים בתשובה הם היו נהפכים. אבל זה לא מתאים, המשל לקרוע שמשמעותו לבטל לגמרי להפוך. ול"ע.

והמשך דברי הט"ז הם גשם אם מפסיק בין רוע לבגזירה זה לא טוב, כי יש נזק, כי משמעותו,

תגזר, שיגזור דינינו, וזה יכול להזיק. ואף שכאורה "קרע רוע" נתלש מ"גזר דינינו", ולמה נחשוש. לריכים להגיד שצימים נוראים לריכים יותר לחשוש לזה, או שלא לפתוח פה לשטן או משום שזה ימי דין. וכש"כ הט"ז בעלמו לעיל (בסימן תקפ"א) בעניין "זכרינו לחיים".

חמשד ענין אופן עשיית התרועה

אמרנו בשיעורים הקודמים ששיטת רה"ג שכל התקיעות נכונות ואינם מחלוקת, ורק נראה לאנשים שיש בזה מחלוקת. ואומר היעב"ץ במור הקציעה, שאותו דבר גם בשינויי התרועה בין הארצות, בטרומוטין או בטו טו. ועל כן נראים דברי רה"ג שאלו במנהג המקום, ובהכל יולאים יד"ח. ומ"מ נראה לעשות הטרומוטין כדרך שזכרוהו הפוסקים, וכ"כ "והרעותם".

ויולא שמי שאין לו אפשרות לשמוע תקיעות כמו המנהג שלו יולא יד"ח. וזה ק"ו מרה"ג שאפילו בין שברים ותרועה יולאים יד"ח.

עכשיו תשמעו חידוש יפה. הרוקח אומר שנסתה שמן התורה יש חובה לשמוע רק ט' תקיעות. ורבי אברהם בל והחמיר לעשות את כל התקיעות. כדי לערבב את השטן, כי אולי השטן נמצא בפתח אחר, ולכן לא משאירים לו שום פתח. וזה רמזו בפסוק "והשטן, עומד על ימינו, לשטנו

ויאמר ה' אל, השטן, יגער ה' בך, השטן, ד'
פעמים שטן, ובין שטן לשטן ג' תיבות, ולכך
תוקעים שלש של שלש תיבות. וכן לזכור זכות
אבות שכתוב בהם "וזכרתי את בריתי, יעקב, ואף
את בריתי, יצחק, ואף את בריתי, אברהם". ומה
שבפסוק הראשון כתוב את השטן פעמיים,
"והשטן" "לשטנו", הוא משום שהראשון רמוז
לתש"ת, גם שצרים וגם תרועה.

וגם מחלוקת בין הפוסקים (בסימן תק"ס) לגבי
שצרים ותרועה אם לריד לעשותם בנשימה אחת
או בשתי נשימות, כיון שעושים אותם כנגד גנוחי
וילולי, אבל יותר מדאי גם לא טוב, אלא כמה
שמבדילים בין גניחה ליללה. ואנו מסביר היינו
אומרים שאם זה ספק לריד לעשותם ביחד, ואף
שאנשים מפסיקים קצת באמצע, שכיון שצחורה
הם ביחד, לריד לאמרם בלא הפסקה. והר"ן
מביא את הרמב"ן, שחולק עם ר"ת בזה, ובצ"י
כתב שלפי הרמב"ן לריד לאמרם בלא הפסקה
וזה לעיכובא. ובדעת ר"ת אומרים של"ל זה לא
מעכב.

והלכה למעשה כתב מרן, וירא שמים יעשה
שניהם אחד בישיבה ואחד בעמידה. ומהרי"ן
(בע"ח דף ע' ע"א) כתב שאנו עושים ע"פ
הרמב"ם הכל בשתי נשימות. ודייק כן גם מהזוהר
שאנשים מפני הפסקה, אלא שצריך את שניהם. וכ"כ
בתשובותיו. וכתב דו"ק שם.

והבית דוד (בספר יקרא לשכ"ב) הבין בזוהר
בדיוק הפוך ממהרי"ן, כי כתב שאם מן החורה

לריד את שניהם, ר"כ למה לא כתוב צחורה אח'
שניהם. ותיירץ שצריך לומר שלפי הזוהר עושים
רק תש"ת, ומה שכתוב שבבבלי לא ידעי ועבדי
תרוויהו, פירושו שהם עושים גם תש"ת ותר"ת.

ואני חושב שמהרי"ן הבין לא כך בזוהר, ומשום
שבזוהר בפרשת אמור כתוב בפירוש תש"ת
ותר"ת. וביאורו כמו שאומר בעל אמונת חכמים,
שהתורה הצריכה ט' תקיעות, ואפשר כך או כך
משום שבהכל יולאים ידו"ת, ושניהם מידת דין, זו
רכה וזו קשה, והרואה יכול לעשות את שניהם
ויולא לפי"ז בזוהר שזה לא מש"כ צחורה, כי
צחורה כתוב לעשות אחד ולא שנים. ויפה הבין
מהרי"ן מה שצריך בשתי נשימות דוקא.

חתייחסות חורים לביחוס שאינם בכיוון חתורה

ראיתי סיפור על הרב וולבה שהיה לו בן שירד מן
הדרך שהודיע צריש גלי שהולך לרעות בשדות
זרים. ובשבת חתן לביתו פתאום הגיע בן זה עם
רכב וללכל בפעמון ונכנס עם המפתח של הרכב
וקופסת סיגריות, וכולם נבהלו ולא ידעו מה
לעשות. והרב וולבה קם ונהל לפניו וכו', ולא
הפסיק לשבח אותו לעיני החתן, ובסוף הסעודה
הודה לו שהגיע אליהם לשבת, ולא יכל הבן
לחזור ליסע צרכו והלך לביתו צרגל, והחליט
לשנות כיוון, וכיום הוא ראש ישיבה חשוב בחו"ל.
והסביר לאחר שנים שזה משום החוס והאהבה
שקבל מאביו שלא ביישאו אלא נתן לו חוס
ואהבה. כזה ראה וקדש

עֲנֵבֵי הַגֶּפֶן בִּלְעֲנָפֵי הַגֶּפֶן דָּבָר נָאֵה וּמִתְקַבֵּל

ברכת מזל טוב נשגר לחתן חיקר חרב משה אברהם יצ"ו, אשר היה מעמודי חתוך בשיעור ליל שישי לבחורי הישיבות הגדולות בביתו של מרן שליט"א.

יתן ה', והבית הזה הנבנה כחיים, יהיה לשם ולתחילה בקרב בית ישראל, ששון ושמחה ימצא בו, תודה וקול זמרה. יזכו לראות דורות ישרים ומבורכים, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, אמן כי"ר.

סיקור שבת חיזוק והתעלות בעיר נתיבות – שבת פרשת וארא התשע"ה

העיר נתיבות ת"ו לכשה חג בשב"ק וארא, עת הגיע מרן פוסק עדת תימן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א לשבות בעיר נתיבות, לשבת חיזוק עילאית ומרוממת, לרגל שמחת בר מצוה לנכדו, בצלאל בן הרה"ג ישראל שליט"א.

לקראת שבת נתאספו כל קהילות תימן בעיר נתיבות בבית הכנסת בית מהרי"ץ, שבראשותו של הגאון רבי חיים מגורי שליט"א, לשמוע דרשה בענייני דיומא מפי מרן שליט"א, בין קבלת שבת לתפילת ערבית.

ולאחר מכן בשעה 20:00 מסר מרן שליט"א שיעור מרכזי בהלכה בפני מאות ת"ח אברכים ובני תורה מתושבי העיר באולם האירועים של ביהכ"נ בית מהרי"ץ. לעונע שבת זכו הנוכחים בעת ה"געלה", כאשר מאות מתושבי העיר שרו שירי שבת כמנהג ק"ק תימן וע"א מול שלחנות ערוכים מכל טוב. במעמד זה השתתפו רב הקהילה הגאון רבי חיים מגורי שליט"א, הגאון הרב רצון אברהם רב העיר נתיבות, הגאון הרב נסים מחפוד שליט"א מרא דאתרא, הרה"ג הונאל אהרון מו"צ פעולת צדיק, ועוד רבנים חשובים ואישי ציבור.

תושבי העיר נתיבות העידו כי מחזה נפלא זה לא נראה זמן רב בקהילת ק"ק תימן בעיר נתיבות, ורישומו ייחרת בזכרונם לזמן רב. אשרי עין ראתה.

ברכת יישר כח לעיריית נתיבות ולגבאים החשובים, שעמלו ימים רבים בהכנה לשבת זו. ובפרט לגבאי הרב אסף דמארי שליט"א. ישלם ה' שכרם.